

Ekstraoppgave 3.6.1

a)

$$> \text{limit}(\text{sqrt}(t^4 + 2t) - (t^2 + 1), t = 0)$$

-1 (1)

b)

$$> \text{limit}((1 - \ln(x))^x, x = \text{infinity})$$

∞ (2)

Grenseverdien eksisterer altså ikke, men det er av verdi å merke seg at uttrykket vokser over alle grenser når $x \rightarrow \infty$.

Eller gjør det ikke det??? Det er klart at $(1 - \ln x) < 0$ for $x > e$, så vi har store problemer med fortegnet til $(1 - \ln x)^x$ når $x \rightarrow \infty$.

Det har Maple ikke tatt hensyn til! Det kan være verdt å merke seg!

Legg merke til at infinity kan skrives bent frem i Maple.

Alternativt kan man åpne skuffen Common Symbols i venstre marg og trykke på ∞ der:

$$> \text{limit}((1 - \ln(x))^x, x = \infty)$$

∞ (3)

c)

$$> \text{limit}\left(\left(\frac{1}{\cos^{-1}(x)} - \frac{x}{\ln(x)}\right), x = 1, \text{left}\right)$$

∞ (4)

Heller ikke denne grenseverdien eksisterer ifølge Maple.

Legg merke til bruken av *left* for å fortelle Maple at det er snakk om en ensidig grense fra venstre.

Tilsvarende kan man bruke *right* til å fortelle Maple at det er snakk om en ensidig grenseverdi fra høyre.

Ekstraoppgave 3.6.2

a)

$$> f := x \rightarrow \frac{x^3 \cdot \cos^{-1}(x^2)}{x^2 \cdot \cos(x^3)}$$

$$f := x \rightarrow \frac{x^3 \arccos(x^2)}{x^2 \cos(x^3)}$$

(5)

```
> for n from 1 to 5 do evalf(f((-10)^-n), 60) end do
-0.156079694051913473246937845879959279120327883729567739016912
0.0157069632679551530072730271717330385790154768503444832271226
-0.00157079532679489661985005268837045808529149452728013745108746
0.000157079631679489661923132231037124317288022014868197597959541
-0.0000157079632669489661923132169164037017359526548133050115466663
```

(6)

Legg merke til at vi krever ganske høy presisjon i utregningene. Null over null uttrykk er alltid skumle i beregninger.

Vi sjekker også funksjonsverdier på begge sider av $x = 0$ siden vi bruker $x = a + (-1)^n \cdot 10^{-n} = (-1)^n \cdot 10^{-n} = (-10)^{-n}$. Funksjonsverdiene ser ut til å avta mot null. For å sjekke litt næyere, kan vi se hva som skjer når x er enda nærmere null.

```
> for n from 6 to 20 do evalf(f((-10)^-n), 60) end do
0.00000157079632679389661923132169163975144271731619641783455343647
-1.57079632679488661923132169163975144209858531841904964126412 10^-7
1.57079632679489651923132169163975144209858469968817164198421 10^-8
-1.57079632679489661823132169163975144209858469968755291110621 10^-9
1.57079632679489661922132169163975144209858469968755291048747 10^-10
-1.57079632679489661923122169163975144209858469968755291048747 10^-11
1.57079632679489661923132069163975144209858469968755291048747 10^-12
```

```

-1.57079632679489661923132168163975144209858469968755291048747 10-13
1.57079632679489661923132169153975144209858469968755291048747 10-14
-1.57079632679489661923132169163875144209858469968755291048747 10-15
1.57079632679489661923132169163974144209858469968755291048747 10-16
-1.57079632679489661923132169163975134209858469968755291048747 10-17
1.57079632679489661923132169163975144109858469968755291048747 10-18
-1.57079632679489661923132169163975144208858469968755291048747 10-19
1.57079632679489661923132169163975144209848469968755291048747 10-20

```

(7)

Nå tror jeg virkelig at grenseverdien eksisterer og er lik null.

Jeg kan jo også prøve hva som skjer ved bruk av kommandoen *limit* :

```
> limit(f(x), x = 0)
```

0

(8)

b)

```
> f := x -> sqrt(abs(x3 - 1)) / (x - 1) * sqrt(sin(abs(1 - x)))
```

$$f := x \rightarrow \frac{\sqrt{|x^3 - 1|}}{(x - 1) \sqrt{\sin(|1 - x|)}}$$

(9)

```
> for n from 1 to 20 do evalf(f(1 + (-10)-n), 60) end do
```

```

-16.4758063282894426957316676469818878091007212644247259734251
174.073274865955773180898526740527897450889277709215073765630
-1731.18499863539279159364912571830140088533815303605427908021
17321.3741227435533458280632914218901710942462503247281346144
-1.73204214733649004815153162715204764264679038815083383678226 105

```

$1.73205167359449758435312364009314373828641349594271989166059 \cdot 10^6$
 $-1.73205072096633908014705504184168565563418646963795929968015 \cdot 10^7$
 $1.73205081622913135302246793983846240169748057840227584853872 \cdot 10^8$
 $-1.73205080670285188995951404565217446608982631518727568509824 \cdot 10^9$
 $1.73205080765547983390805526969174186502683586950092876192576 \cdot 10^{10}$
 $-1.73205080756021703948962360567332971011705316103710576774523 \cdot 10^{11}$
 $1.73205080756974331893123099665898703625930427274902970726101 \cdot 10^{12}$
 $-1.73205080756879069098706789980625950408679049270951706640298 \cdot 10^{13}$
 $1.73205080756888595378148418591399063926912378542570024570286 \cdot 10^{14}$
 $-1.73205080756887642750204255706744210957058061049980369562152 \cdot 10^{15}$
 $1.73205080756887738012998671994973920837863179020065196889581 \cdot 10^{16}$
 $-1.73205080756887728486719230366148592095620864089198492635047 \cdot 10^{17}$
 $1.73205080756887729439347174529031101392303477550942647325422 \cdot 10^{18}$
 $-1.73205080756887729344084380112742850226859800024454810632554 \cdot 10^{19}$
 $1.73205080756887729353610659554371675341046413615300460085669 \cdot 10^{20}$

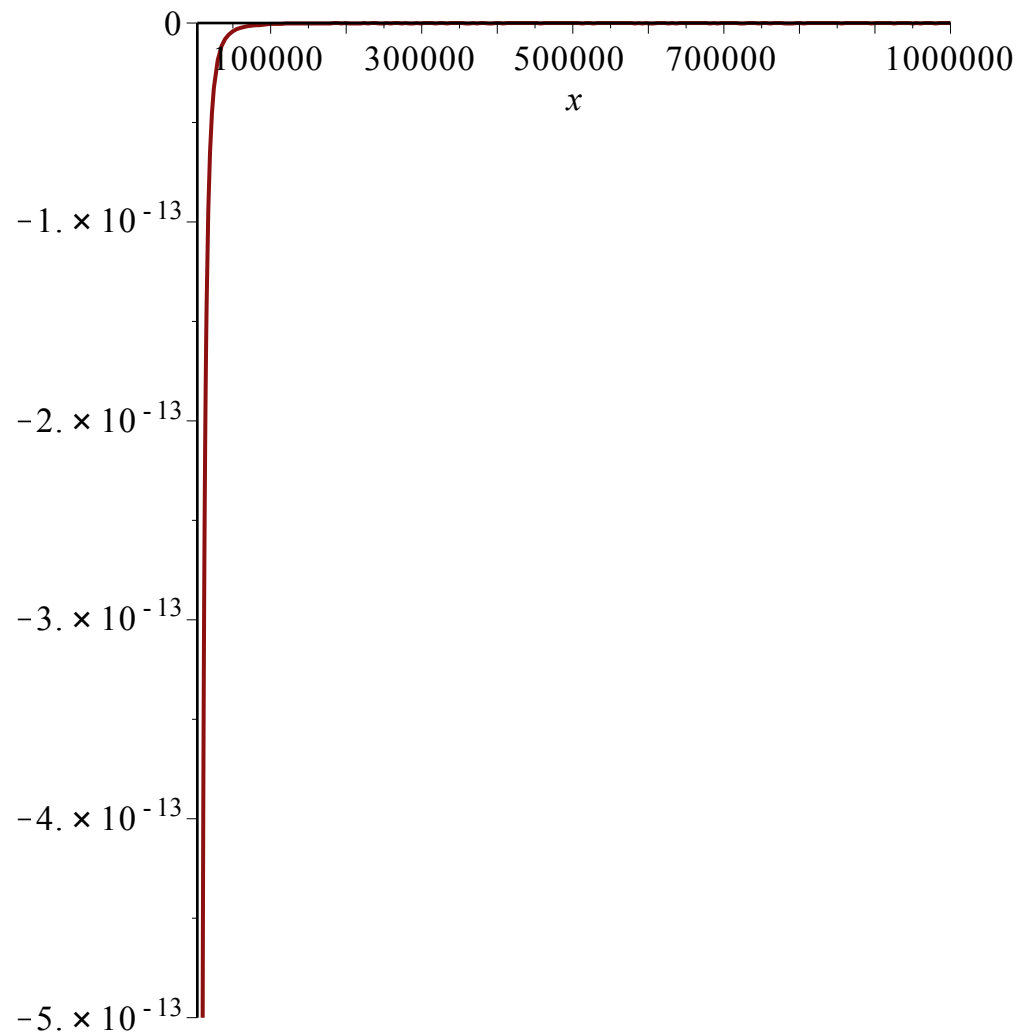
(10

Her tror jeg at funksjonen oscillerer villere og villere, slik at grenseverdien ikke eksisterer.
 Faktisk tror jeg at de ensidige grensene heller ikke eksisterer, for de er henholdsvis ∞ og $-\infty$.
 Du kan jo sjekke hva Maple svarer om du bruker kommandoen *limit*

Ekstraoppgave 3.6.3

a)

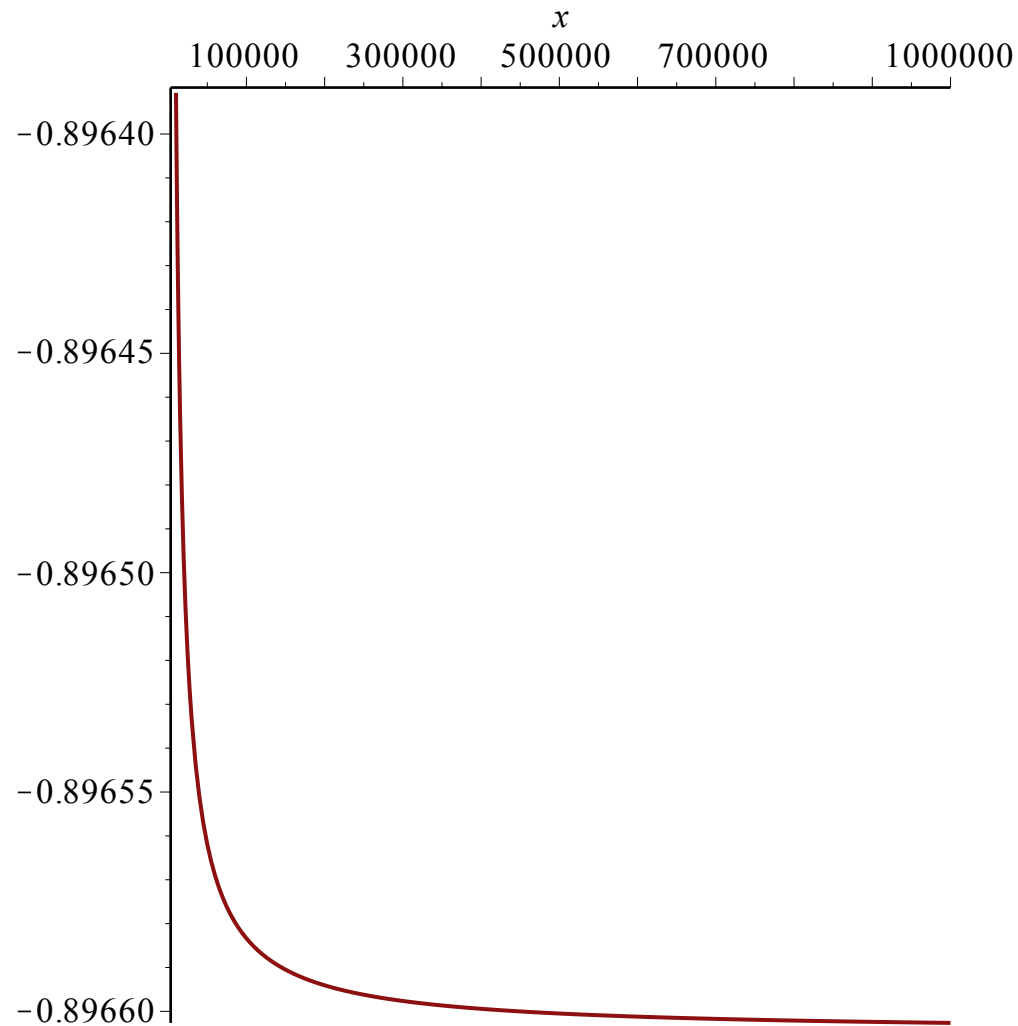
> $\text{plot}\left(\cos^{-1}\left(\frac{1}{x}\right) - \tan^{-1}(x), x = 10^4 \dots 10^6\right)$

Jeg tror grenseverdien eksisterer og er lik null.

b)

> $\text{plot}(\tan^{-1}(x) - (\tan^{-1}(x))^2, x = 10^4 \dots 10^6)$

Jeg tror faktisk at grenseverdien eksisterer, og er i nærheten av -0.9.

I denne oppgaven vet jeg faktisk hva grenseverdien er, for $\lim_{x \rightarrow \infty} \tan^{-1} x = \frac{\pi}{2}$, slik at grenseverdien eksisterer og er lik

$$> \frac{\pi}{2} - \left(\frac{\pi}{2}\right)^2$$

$$\frac{1}{2} \pi - \frac{1}{4} \pi^2$$

(11

der

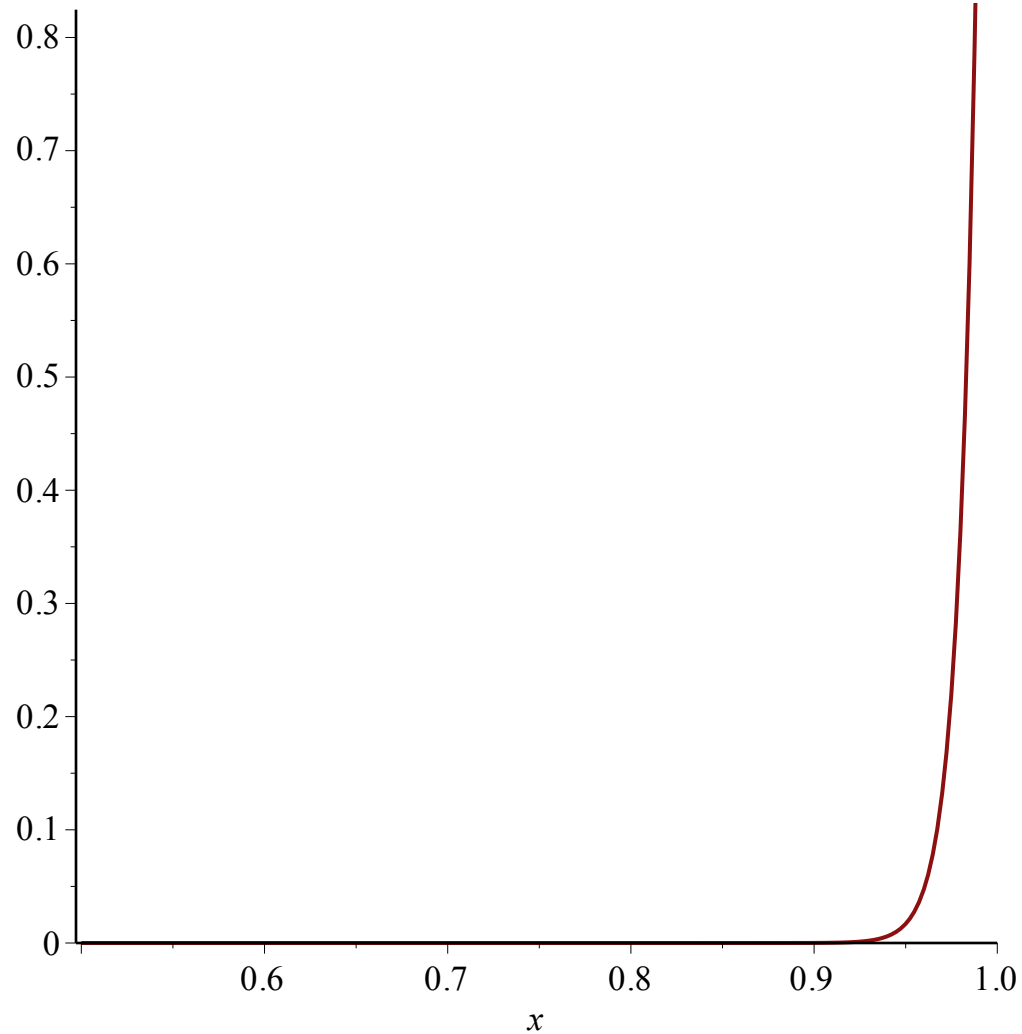
$$> \text{evalf}\left(\frac{\pi}{2} - \left(\frac{\pi}{2}\right)^2\right)$$

$$-0.896604774$$

(12

c)

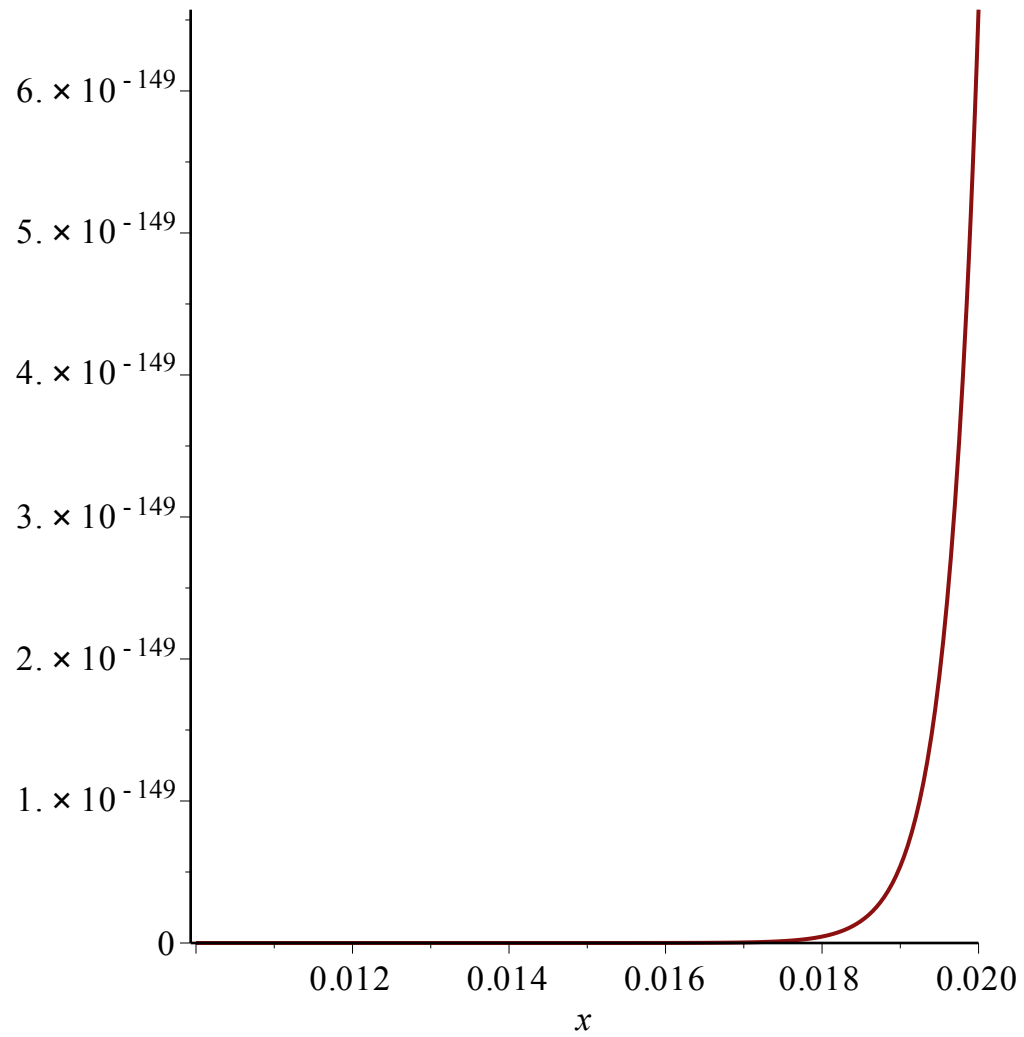
$$> \text{plot}\left(x^{100} \cdot \exp\left(\frac{1}{x}\right), x = 0.5 \dots 1\right)$$

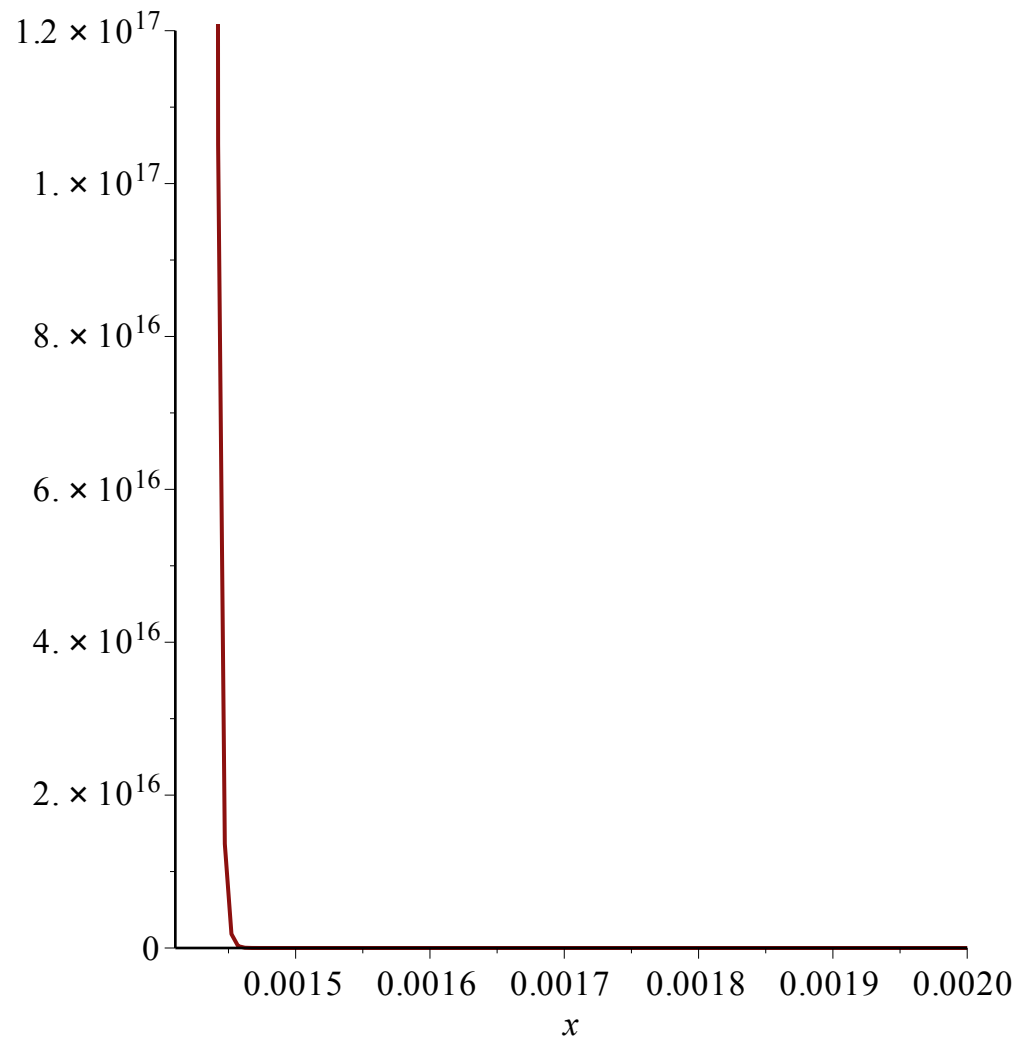
Denne grenseverdien må da bare bli null? Det ser rart ut, for når $x \rightarrow 0^+$, vil $\exp\left(\frac{1}{x}\right) \rightarrow \infty$ fryktelig fort.

Vi sjekker hvordan det ser ut nærmere null:

```
> plot(x^100 * exp(1/x), x = 0.01 .. 0.02)
```

```
> plot(x^100 * exp(1/x), x = 0.001 .. 0.002)
```


Å hei! Nå ser det ut til å gå mot uendelig. Det har jeg mer tro på.
Det er lett å bli lurt av slike undersøkelser!
Hva svarer Maple om jeg bruker kommandoen *limit* tro?

> $\text{limit}\left(x^{100} \cdot \exp\left(\frac{1}{x}\right), x = 0, \text{right}\right)$

∞

(13